

**UCHWAŁA NR XLIX/1025/22
RADY MIASTA BYDGOSZCZY**

z dnia 26 stycznia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej pn.: „Wsparcie w formie mieszkań
wspomaganych dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem społecznym
na lata 2022-2023”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2021 r. poz. 1372 i 1834), art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz.1)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się lokalny program pomocy społecznej pn. „Wsparcie w formie mieszkań wspomaganych dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2022-2023” w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego i wchodzi w życie z dniem 1 marca 2022 r.

Przewodnicząca Rady Miasta

Monika Matowska

Załącznik do uchwały Nr XLIX/1025/22

Rady Miasta Bydgoszczy

z dnia 26 stycznia 2022 r.

Lokalny program pomocy społecznej pn.: „Wsparcie w formie mieszkań wspomaganych dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2022-2023”

1. Cel programu

Program ma na celu zapobieganie występowania oraz niwelowanie przejawów wykluczenia społecznego, kulturowego i ekonomicznego osób ze środowisk zagrożonych przede wszystkim kryzysem bezdomności, osób niepełnosprawnych oraz starszych.

Program obejmie pomocą osoby w prowadzeniu samodzielnej egzystencji, poza wieloosobową placówką opieki całodobowej przy odpowiednim profesjonalnym wsparciu, a także integracja w społeczności lokalnej i przeciwdziałanie wykluczenia społecznemu.

Mieszkania wspomagane stanowią realną alternatywę dla wyżej wskazanych osób przed umieszczeniem w placówkach całodobowych (np. domach pomocy społecznej, noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych). Pobyt w mieszkaniach wspomaganych i oferowane w nich wsparcie mają na celu powrót do niezależnego życia, a także do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym. Mogą też być mieszkaniami docelowymi dla części osób, które z różnych przyczyn potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (np. osób niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami lub starszych).

Tworzenie mieszkalnictwa wspomaganego promuje ideę deinstytucjonalizacji, rozumianej jako odchodzenie od wsparcia instytucjonalnego, realizowanego w placówkach na rzecz wsparcia w środowisku, opartego przede wszystkim o rozwiązania mieszkaniowe i realizowanego w lokalnych społecznościach.

Program w zakresie zapewnienia wsparcia w dostępie do mieszkań wspomaganych dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem społecznym jest elementem realizacji założeń zawartych w „Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Bydgoszczy na lata 2016-2023” (załącznik do Uchwały Nr XXXIV/642/16 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28 września 2016 r.) oraz „Strategii Rozwoju Bydgoszcz 2030” (załącznik do uchwały Nr XXIV/603/20 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 maja 2020 r.).

2. Pojęcie mieszkania wspomaganego

Pojęcie mieszkań wspomaganych łączy się z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. Definicja „mieszkania wspomaganego” pojawiła się w oficjalnych dokumentach rządowych w związku z realizacją przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej (Dokument Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju - „*Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*” obowiązuje od dnia 1 stycznia 2018 r.). Przez „mieszkanie wspomagane” należy rozumieć usługę społeczną świadczoną w społeczności lokalnej w postaci mieszkania lub domu, przygotowującą osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Mieszkanie może być prowadzone przez między innymi jednostkę samorządu terytorialnego, podmioty ekonomii społecznej, w tym organizacje pozarządowe.

W zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 z sześciu wydzielonych z mieszkaniowego zasobu miasta Bydgoszczy mieszkań wspomaganych, odrębną uchwałą zostaną wydzielone 4 mieszkania w celu ich prowadzenia w niniejszym Programie.

3. Podejmowane działania

W mieszkaniach mogą być prowadzone usługi wspierające aktywność uczestników między innymi praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, usługi opiekuńcze oraz treningi dostosowane do indywidualnych potrzeb.

Lokatorzy mieszkań wspomaganym mogą być objęci wsparciem w następujących obszarach:

- mieszkaniowym (użytkowanie mieszkania, budżet domowy, występowanie o najem lokalu z zasobów miasta Bydgoszczy),
- zawodowym (aktywizacja zawodowa),
- socjalnym (pomoc w uzyskaniu świadczeń/orzeczeń o niepełnosprawności, niezbędna pomoc prawna, pomoc w wyjściu z zadłużenia, ewentualnie pomoc w procedurze upadłości konsumenckiej).

Rodzaj oraz zakres usług świadczonych w mieszkaniu wspomaganym powinien być dostosowany do indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Wspólne zamieszkiwanie i udział w wybranych formach wsparcia mają przyczynić się do nabycia i rozwijania umiejętności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania, między innymi, nawiązywania i podtrzymywania relacji z innymi ludźmi, samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, emocjonalnych i rodzinnych, planowania i wykorzystywania czasu wolnego, zarządzania gospodarstwem domowym. Bardzo ważne jest wzbudzenie i utrwalenie w uczestnikach poczucia odpowiedzialności za własne życie oraz realnego postrzegania rzeczywistości i umiejętności poruszania się w niej.

4. Adresaci programu

Adresatami programu są osoby w kryzysie, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności osoby bezdomne lub zagrożone bezdomnością, osoby niesamodzielne z niepełnosprawnościami, osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz osoby starsze, które doświadczają zrywania więzi społecznych, rodzinnych, problemów natury zdrowotnej, prawnej i administracyjnej, a także izolacji społecznej. Są to osoby, które posiadają również różnorodne deficyty o charakterze osobistym, wynikające m.in. z dotychczasowego sposobu życia, które uniemożliwiają samodzielne poradzenie sobie z napotkanymi problemami.

Program skierowany jest do pełnoletnich mieszkańców miasta Bydgoszczy, którzy ze względu na trudną sytuację życiową potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.

W związku z rosnącą liczbą osób z problemami (m. in. bezdomność, niepełnosprawność, długotrwała choroba) wskazane jest prowadzenie i rozwój mieszkalnictwa wspomaganego z zasobów Miasta Bydgoszczy.

Szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym są osoby bezdomne. W Bydgoszczy pomoc osobom w kryzysie bezdomności świadczą schroniska, noclegownie, ogrzewalnie oraz mieszkania chronione. W 2020 roku z pomocy w formie schronienia w Centrum dla Osób Bezdomnych skorzystało 199 osób, z noclegowni 226 osób. W ośmiu mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy stosownie do art. 53 ustawy o pomocy społecznej skorzystało łącznie 28 osób, w tym osoby starsze z niepełnosprawnościami.

Pobyt w mieszkaniu wspomaganym nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, jak i wydania decyzji administracyjnej.

5. Podmioty realizujące program

Do ustawowych zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy należy tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Program realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej, zlecając na podstawie art. 25 ustawy o pomocy społecznej realizację zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku

publicznego i wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej.

6. Ewaluacja i ocena programu

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy przedstawi informację o realizacji programu w corocznym sprawozdaniu składanym Radzie Miasta Bydgoszczy o działalności tut. Ośrodka.

Uzasadnienie

1. Przedmiot regulacji.

Przedmiotem regulacji jest przyjęcie lokalnego programu pomocy społecznej pn.: „Wsparcie w formie mieszkań wspomaganych dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2022-2023”.

2. Omówienie podstawy prawnej.

Art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) stanowi, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Art.40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) określa, że na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1), do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W myśl art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1), rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa.

Nie dotyczy. Uchwała nie wymaga konsultacji.

4. Uzasadnienie merytoryczne.

Rozwój mieszkalnictwa społecznego dostosowanego do potrzeb osób w kryzysie i zagrożonych wykluczeniem społecznym jest jednym z ważniejszych wyzwań polityki społecznej Miasta Bydgoszczy. Działania ukierunkowane na rozwój mieszkań wspomaganych pozwolą skutecznie reagować na potrzeby i problemy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach niwelowania skutków szeroko rozumianego wykluczenia społecznego oraz profilaktyki konieczne jest ukierunkowanie polityki lokalnej na te zagadnienia oraz wspieranie rozwoju mieszkalnictwa społecznego wraz ze wsparciem dostosowanym do deficytów osób w z niego korzystających.

Proces deinstytucjonalizacji wymaga rozwoju mieszkalnictwa – indywidualnego i grupowego oraz świadczenia usług w społeczności lokalnej jako podstawowych form zapewniania wsparcia przy współdziałaniu służb socjalnych i specjalistów.

Mieszkania wspomagane stanowią usługę społeczną świadczoną w społeczności lokalnej będącą skuteczną formą wspierania osób w kryzysie, prowadzącą do reintegracji społecznej, a także do budowania sprawczości oraz odpowiedzialności osób korzystających za swoje życie.

5. Ocena finansowych skutków regulacji.

Realizacja niniejszej uchwały wywołuje skutki finansowe w budżecie Miasta Bydgoszczy. Środki na realizację są zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy na 2022 rok.